

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
В. о. проректора
Національного авіаційного
університету
«20» 12 2017 р.

ПОГОДЖЕНО
Вченою радою
Національного авіаційного
університету
протокол № 13 від 20, 12 2017 р.

Система менеджменту якості

ПОРЯДОК

організації освітнього процесу
зі здобуття другої (наступної) вищої освіти
за освітнім ступенем бакалавр
у Національному авіаційному університеті

СМЯ НАУ ПР17(01) – 01 – 2017

КИЇВ

	<p>Система менеджменту якості ПОРЯДОК організації освітнього процесу зі здобуття другої (наступної) вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр у Національному авіаційному університеті</p>	Шифр документу	СМЯ НАУ П 17(01) – 01 – 2017
		стор. 3 з 14	

ЗМІСТ

1. Загальні положення	4
2. Особливості організації освітнього процесу здобуття другої (наступної) вищої освіти	4
3. Забезпечення дистанційного навчання здобувачів другої (наступної) вищої освіти.....	7
4. Забезпечення внутрішньої системи якості освітнього процесу другої (наступної) вищої освіти	9

	Система менеджменту якості ПОРЯДОК організації освітнього процесу зі здобуття другої (наступної) вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр у Національному авіаційному університеті	Шифр документу	СМЯ НАУ П 17(01) – 01 – 2017
		стор. 4 з 14	

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Надання освітніх послуг для отримання другої (наступної) вищої освіти з іншої спеціальності на базі раніше здобутої повної вищої освіти (далі – друга вища освіта) – це професійне навчання, яке дає можливість здобути вищу освіту за іншою спеціальністю за освітнім ступенем бакалавр на основі раніше здобутого освітнього ступеню бакалавр чи магістр, а також освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, а також паралельне навчання студентів за іншою спеціальністю за освітнім ступенем бакалавр за умови успішного завершення першого року навчання за основною спеціальністю (паралельне навчання).

1.2. Організацію надання освітніх послуг з другої вищої (наступної) освіти в Національному авіаційному університеті (далі – Університет) проводиться відповідно до Закону України «Про освіту», Закону України «Про вищу освіту», Методичних рекомендацій щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах, Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України на календарний рік, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України, Правил прийому до Національного авіаційного університету, затверджених Вченою радою Університету на відповідний календарний рік, а також: Статуту Національного авіаційного університету, Положення про Навчально-науковий інститут неперервної освіти Національного авіаційного університету, Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті, затвердженого Вченою радою Університету.

2. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗДОБУТТЯ ДРУГОЇ (НАСТУПНОЇ) ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Організація освітнього процесу за програмами другої вищої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному авіаційному університеті, Тимчасового положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти Національного авіаційного університету, Положення про ректорський, директорський (деканський) контроль якості навчання студентів, Положення про атестацію випускників Національного авіаційного університету освітньо-кваліфікаційних рівнів (освітніх ступенів) бакалавра, спеціаліста, магістра та інших нормативних документів Міністерства освіти і науки України та Університету.

2.2. Набір здобувачів другої (наступної) вищої освіти здійснюється за ліцензованими спеціальностями та освітніми програмами (спеціалізаціями) в межах вакантних місць ліцензійного обсягу відповідних спеціальностей та освітніх програм (спеціалізацій).

	Система менеджменту якості ПОРЯДОК організації освітнього процесу зі здобуття другої (наступної) вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр у Національному авіаційному університеті	Шифр документу	СМЯ НАУ П 17(01) – 01 – 2017
		стор. 5 з 14	

2.3. Організовує, супроводжує та контролює надання освітніх послуг за програмами другої (наступної) вищої освіти Навчально-науковий інститут неперервної освіти (далі – Інститут).

2.4. Навчально-методичне та кадрове забезпечення освітнього процесу здобуття другої (наступної) вищої освіти забезпечують кафедри навчально-наукових інститутів та факультетів відповідно до спеціальностей та освітніх програм (спеціалізацій).

2.5. Навчання здійснюється за денною та заочною (дистанційною) формою навчання на договірній основі (за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб).

2.6. Прийом та зарахування на навчання за програмами другої (наступної) вищої освіти здійснюється відповідно до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України Міністерства освіти і науки України та Правил прийому на навчання до Національного авіаційного університету, затверджених на календарний рік.

2.7. Підготовка здобувачів за програмами другої (наступної) вищої освіти здійснюються за наявними освітніми програмами (спеціальностями) освітнього ступеня бакалавра на договірній основі (за кошти фізичних та юридичних осіб).

2.8. Чисельність місць для підготовки здобувачів другої (наступної) вищої освіти в ННІНО встановлюється рішенням Вченої ради університету за умови наявності вакантних ліцензованих місць відповідної спеціальності, освітньої програми (спеціалізації) підготовки фахівців освітнього рівня бакалавр.

2.9. Строк навчання за освітнім ступенем бакалавра встановлюється індивідуальними робочими навчальними планами підготовки в залежності від форми навчання за окремою освітньою програмою (спеціальністю).

2.10. Організація освітнього процесу здійснюється відповідно до затвердженого графіку навчального процесу, який складається на навчальний рік (2 семестри) з урахуванням запланованого в індивідуальному робочому навчальному плані обсягу навчання, який не перевищує 60-кредитів за рік або 30 кредитів за семестр.

2.11. Загальний обсяг навчання здобувачів другої (наступної) вищої освіти за освітньою програмою (спеціальністю) освітнього ступеня бакалавра становить 240 кредитів ECTS.

2.12. Для ліквідації академічної різниці здобувачі мають право перезарахувати раніше вивчені дисципліни в установленому порядку та/або додатково вивчити та скласти в установлений термін.

2.13. Визначення нормативних (вибіркових) навчальних дисциплін з кожної окремої освітньої програми (спеціальності) узгоджується з відповідними кафедрами, на яких викладаються ці навчальні дисципліни.

	Система менеджменту якості ПОРЯДОК організації освітнього процесу зі здобуття другої (наступної) вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр у Національному авіаційному університеті	Шифр документу	СМЯ НАУ П 17(01) – 01 – 2017
		стор. 6 з 14	

2.14. До індивідуального робочого плану здобувачів другої (наступної) вищої освіти включаються навчальні дисципліни, які не вивчалися раніше, та є обов'язковими для їх вивчення для отримання відповідної кваліфікації за освітньою програмою (спеціальністю).

2.15. Індивідуальний робочий навчальний план здобувачів другої (наступної) вищої освіти за відповідною освітньою програмою (спеціальністю) узгоджується з випусковою кафедрою та затверджується в установленому порядку.

2.16. Основними видами навчальних занять є: лекція, семінар, практичні заняття, лабораторні заняття, консультації тощо.

2.17. Лекції, консультації, семінари, проводяться згідно з затвердженим розкладом в навчальних аудиторіях та/або з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій.

2.18. Отримання навчально-методичних матеріалів, спілкування між суб'єктами навчання під час навчальних занять, забезпечується передачею відео-, аудіо-, графічної та текстової інформації у синхронному або асинхронному режимі.

2.19. Практичне заняття, що передбачає виконання практичних (контрольних) робіт, відбувається в асинхронному режимі. Окремі практичні завдання можуть виконуватись у синхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

2.20. Лабораторне заняття проводиться очно у спеціально обладнаних навчальних лабораторіях або дистанційно з використанням відповідних віртуальних тренажерів і лабораторій.

2.21. До інших видів навчальних занять при здійсненні навчального процесу можуть відноситись ділові ігри, виконання проектів у групах тощо. Ці види навчальних занять можуть проводитись очно або дистанційно у синхронному або асинхронному режимі, що визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

2.22. Практична підготовка здійснюється в обов'язі, визначеному у навчальному плані.

2.23. Контрольні заходи з навчальної дисципліни включають проміжний модульний та підсумковий контроль знань, умінь та навичок, набутих здобувачами у процесі навчання.

2.24. Усі контрольні заходи можуть здійснюватись з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема відеоконференц-зв'язку за умови забезпечення аутентифікації того, хто навчається, або очно.

2.25. Атестація здобувачів здійснюється наприкінці навчання після успішного проходження здобувачами теоретичної та практичної підготовки.

	<p>Система менеджменту якості ПОРЯДОК організації освітнього процесу зі здобуття другої (наступної) вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр у Національному авіаційному університеті</p>	Шифр документу	СМЯ НАУ П 17(01) – 01 – 2017
		стор. 7 з 14	

2.26. Після успішного проходження атестації у формі захисту дипломних робіт (проектів) та/або державного екзамену, здобувачам другої (наступної) вищої освіти присвоюється відповідна кваліфікація та видається документ про вищу освіту державного зразка (диплом та додаток до диплома Європейського зразка).

2.27. Дані про особу, яка здобуває другу (наступну) вищу освіту за освітньою програмою (спеціальністю) вносяться до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

2.28. Організаційне забезпечення освітнього процесу координується відповідними структурними підрозділами університету.

2.29. Відповідальність за організацію навчального процесу покладається на Навчально-науковий інститут неперервної освіти.

2.30. Відповідальність за якісне наукове та навчально-методичне забезпечення освітнього процесу покладається на відповідні кафедри університету, які задіяні у підготовці фахівців другої (наступної) вищої освіти.

3. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ДРУГОЇ (НАСТУПНОЇ) ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Науково-методичне забезпечення дистанційного навчання включає:

– методичні (теоретичні та практичні) рекомендації щодо розроблення та використання педагогічно-психологічних та інформаційно-комунікаційних технологій дистанційного навчання;

– критерії, засоби і системи контролю якості дистанційного навчання;

– змістовне, дидактичне та методичне наповнення веб-ресурсів (дистанційних курсів) навчального плану/навчальної програми підготовки.

3.2. Науково-педагогічні працівники та навчально-допоміжний склад, повинні підвищувати свою кваліфікацію щодо організації та володіння технологіями дистанційного навчання (не рідше одного разу на 5 років та обсягом не менше 108 академічних годин). Кваліфікація працівників, які підвищували свою кваліфікацію, має бути підтверджена документом про підвищення кваліфікації за тематикою дистанційного навчання.

3.3. Дистанційне навчання організовується відповідно до індивідуальних робочих навчальних планів за якими здійснюється підготовка з навчальних дисциплін, що мають навчально-методичне та/або системотехнічне забезпечення.

3.4. Системотехнічне забезпечення дистанційного навчання включає:

– апаратні засоби (персональні комп'ютери, мережеве обладнання, джерела безперебійного живлення, сервери, обладнання для відеоконференц-зв'язку тощо), що забезпечують розроблення і використання веб-ресурсів навчального

	<p>Система менеджменту якості ПОРЯДОК організації освітнього процесу зі здобуття другої (наступної) вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр у Національному авіаційному університеті</p>	Шифр документу	СМЯ НАУ П 17(01) – 01 – 2017
		стор. 8 з 14	

призначення, управління навчальним процесом та необхідні види навчальної взаємодії між суб'єктами дистанційного навчання у синхронному і асинхронному режимах;

- інформаційно-комунікаційне забезпечення із пропускнуою здатністю каналів, що надає всім суб'єктам дистанційного навчання навчального закладу цілодобовий доступ до веб-ресурсів і веб-сервісів для реалізації навчального процесу у синхронному та асинхронному режимах;

- програмне забезпечення загального та спеціального призначення (у тому числі для осіб з особливими потребами), яке має бути ліцензійним або побудованим на програмних продуктах з відкритими кодами;

- веб-ресурси навчальних дисциплін (програм), що необхідні для забезпечення дистанційного навчання, можуть містити:

- методичні рекомендації щодо їх використання, послідовності виконання завдань, особливостей контролю тощо;

- документи планування навчального процесу (навчальні програми, навчально-тематичні плани, розклади занять);

- відео- та аудіозаписи лекцій, семінарів тощо;

- мультимедійні лекційні матеріали;

- термінологічні словники;

- практичні завдання із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні лабораторні роботи із методичними рекомендаціями щодо їх виконання;

- віртуальні тренажери із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- пакети тестових завдань для проведення контрольних заходів, тестування із автоматизованою перевіркою результатів, тестування із перевіркою викладачем;

- ділові ігри із методичними рекомендаціями щодо їх використання;

- електронні бібліотеки чи посилання на них;

- бібліографії;

- дистанційний курс, що об'єднує зазначені вище веб-ресурси навчальної дисципліни (програми) єдиним педагогічним сценарієм;

- інші ресурси навчального призначення.

3.5. Перелік веб-ресурсів навчальних дисциплін (програм), необхідних для дистанційного навчання, визначається залежно від профілю навчальної дисципліни, які забезпечення кафедрами.

3.6. Для забезпечення дистанційного навчання здобувачів другої (наступної) вищої освіти в університеті використовуються власні веб-ресурси та/або інші веб-

	<p>Система менеджменту якості ПОРЯДОК організації освітнього процесу зі здобуття другої (наступної) вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр у Національному авіаційному університеті</p>	Шифр документу	СМЯ НАУ П 17(01) – 01 – 2017
		стор. 9 з 14	

ресурси, що підлягають перевірці та схвалення рішенням Вченої ради університету.

4. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ДРУГОЇ (НАСТУПНОЇ) ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1 Відповідно до ст. 16 Закону України «Про вищу освіту» система забезпечення вищими навчальними закладами якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм;
- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярно оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти.

4.2 В Інституті систему забезпечення якості визначає «Політика Національного авіаційного університету у сфері якості» схвалена Вченою радою університету, що систематично переглядається.

Основними принципами політики Університету у сфері якості є:

- максимальне задоволення вимог та очікувань замовників фахівців та студентів й здобувачів;
- лідерство та персональна відповідальність керівників усіх рівнів;
- професіоналізм та компетентність працівників;
- системний та процесний підхід до менеджменту;
- прозорість та логічність процесів прийняття рішень;
- корпоративна культура;

	<p>Система менеджменту якості ПОРЯДОК організації освітнього процесу зі здобуття другої (наступної) вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр у Національному авіаційному університеті</p>	Шифр документу	СМЯ НАУ П 17(01) – 01 – 2017
		стор. 10 з 14	

- високі технології;
- оптимізація видатків;
- здоров'я та безпека.

Реалізація політики у сфері якості здійснюється шляхом:

- запровадження, забезпечення ефективного функціонування та безперервного вдосконалення внутрішньої системи якості вищої освіти, що охоплює всі процеси і працівників і здобувачів Інституту і відповідає його стратегічній меті;
- залучення всіх працівників і здобувачів до культури якості та стимулювання їх творчої участі в її забезпеченні;
- безперервного та творчого вдосконалення змісту та розширення номенклатури освітніх послуг з урахуванням розвитку освіти, науки, практики та змін на ринку праці;
- збалансованості теоретичної та практичної підготовки фахівців;
- постійного оновлення та модернізації матеріально-технічної бази Інституту;
- інтеграції освітнього процесу та наукової діяльності;
- повної інформатизації всіх процесів діяльності Інституту;
- вивчення та запровадження в освітній процес кращих досягнень вітчизняних, зарубіжних педагогічних та наукових шкіл;
- створення в Інституті довірчої обстановки та творчої співпраці;
- забезпечення ефективної реалізації принципів соціального менеджменту для працівників і здобувачів;
- безперервного самоконтролю та самоаналізу на всіх рівнях.

4.3 Внутрішній контроль якості організації освітнього процесу в Інституті здійснюється на рівнях – дирекції, навчально-методичного відділу та кафедр.

Контроль дирекції здійснюється за напрямками:

- виконання навчальних планів, робочих навчальних планів та робочих програм з начальних дисциплін;
- дотримання розкладу занять і контрольних заходів;
- ліквідації здобувачами заборгованостей;
- формування та реалізації індивідуальних планів здобувачів;
- організації науково-дослідної роботи здобувачів.

На рівні кафедр передбачає:

- контроль виконання навчальних та робочих навчальних планів;
- контроль відповідності змісту навчальних занять робочим програмам навчальних дисциплін;
- контроль наявності, та якості робочих програм та навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін;

	<p>Система менеджменту якості ПОРЯДОК організації освітнього процесу зі здобуття другої (наступної) вищої освіти за освітнім ступенем бакалавр у Національному авіаційному університеті</p>	Шифр документу	СМЯ НАУ П 17(01) – 01 – 2017
		стор. 11 з 14	

- контроль виконання розкладу навчальних занять;
- контроль проведення контрольних заходів перевірки знань здобувачів і вибору форм поточного контролю;
- контроль за якістю викладання навчальних дисциплін;
- контроль результатів державних екзаменів та якості виконання дипломних робіт;
- контроль за навчальною, методичною, науковою та організаційною діяльністю викладачів.

4.4 Контроль якості викладання в Інституті здійснюється у формі відкритих занять, взаємовідвідувань, контрольних відвідувань, анкетування та самооцінювання.

4.5 Контроль якості результатів навчання є основою внутрішньої системи контролю, що дає змогу виявити відхилення між очікуваними показниками та отриманими результатами через зворотний зв'язок, а також визначає відповідність рівня набутих знань і вмінь здобувачами, сформованих компетентностей вимогам нормативних документів щодо вищої освіти.

Контроль якості результатів навчання здійснюється на рівні Інституту і передбачає такі види контролю:

- успішності здобувачів вищої освіти;
- вчасного і правильного документального оформлення результатів навчання;
- визначення залишкових знань здобувачів.

Контроль якості результатів навчання на рівні кафедри в себе включає:

- якість вивчення дисциплін через проведення поточного та підсумкового контролю;
- набуття практичних навичок і вмінь.

На рівні викладача здійснюється вхідний, поточний, модульний, підсумковий та семестровий контроль результатів навчання здобувачів.